

TELEGRAFUL ROMÂN.

Телеграфъ есе де доз опі не центръ: Жоіа ші Дзімнека. — Прензмерадіонеа сефаче дн Сібііа да еспедітаря фоеіе; не афтаръ да ч. р. поше, къ вані гата, пріа скрісорі франкате, адресате кърте еспедітаръ. Предіа прензмерадіеі пентрз Сібііа есе не ан 7. ф. в. а. еар не о жмет іте де ан 3. ф. л. 50. кр. Пентрз челемате пріаі але Трансілваніеі ші пентрз провін-

№ 98.

ANUL X.

челе дін Монархіз не ан 8. ф. л. еар не о жмет іте де ан 4. ф. л. в. а. Пентрз пріаі ші дері стріне не ан 12. ф. не 1/2 ан 6. ф. л. в. а. Інсерате се шлѣскѣ пентрз днжіаа оръ къ 7. кр. шірл къ літере мічі, пентрз а доза оръ къ 5 1/2 кр. ші пентрз а треа ренегіре къ 3 1/2 кр. в. а.

Сібііа. 9. Дечембре 1862.

INVITARE LA PRENUMERATIUNE

pentru

„Telegrafulu Român.“

Cu 1 Ianuarіu 1863. pasa „Telegrafulu Român“ in anulu alu unspredecelea alu viietiei sale. Editur'a, dupa-ce D. Ioann Ratiu a priimitu alta chiamare, a concediutu redactiunea D. profesoru Z. Boiu, si spera, ca noulu redactoru se va silі a sustienē numele celu bunu alu acestui diuarіu.

Program'a „Telegrafului Român“ rămâne neschimbata. Assemenea esіrea foii si formatulu eіi. In privintі'a ortografiei insa Editur'a, in consimtiu cu Redactiunea, a aflatu de bine, a face acea schimbare, cā „Tel. Rom.“, dupace de cāti-va ani incōce au esіtu parte cu litere cirlice, parte cu romane, din 1 Ian. 1863. sa easa intregu cu litere romane. Indemnurile la acēsta modificare fura: mai antāiu adoptarea ortografiei statorite de comisiunea filologica din 1860. din partea adunārei generale a „Asociatiunei transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului romānu“, prin urmare dara fixarea unei ortografii comune pentru toti Romānii din Austri'a; apoi cererea acestei schimbāri din partea atātoru abonati si binevoitori ai acestui jurnal, si in urma credintі'a aceea destulu de fundata a Editurei si a Redactiunei, ca „T. R.“ prin intrebuintiarea amendooru modurilor de scriere lānga olalta in decursulu mai multoru ani au datu celitoriloru sei ocasiune de ajunsu, de a se face cunoscuti si a se familiarisā cu ortografi'a cea noua, asiā incātu acēsta schimbare cerula de tēmpu nu le pōte veni neasteptata, ci dupa o pregatire destulu de lunga.

Pretіulu „Telegrafului Român“ rămâne acelasi: 8 fi. v. a. pe anu, 4 fi. pe jumetate, 2 fi. pe patrariu; pentru Sabіiu pe anu 7 fi, pe jum. 3 fi. 50 xr. pe patrariu 1 fi. 75 xr. v. a; pentru principate si tieri straine pe anu 12 fi. pe 1/2 anu 6, pe 1/4 anu 3 fi. v. a.

Epistolele de prenumeratiune ne rogāmu sa fia francate, adresele scrise curate si cetetie, locuinti'a si dupa impregiurari post'a din urma a abonantelului cu acuratetia, si afara de numele romanesci si celelalte numiri (germane ori magiare) indatinat la oficii.

Editur'a „Telegrafului Romanu.“

Representatiune

in caus'a scōleloru populare romane resaritene prin Ill. Sa Dlu Teodoru Serbu, Administratorulu Comitatalui Carasiu.

(Urmare din Nr. trecut).

Dar' caderea scōleloru populare romāne sub cleru, a casiunatu impresiune fōrte rea, si pentru referintiele spiritu-ale, ce sustau intra invetiatori si preoti. —

E unu faptu recunoscutu, ca preotii resariteni, si deosebi cei de originea romāna, — cu esceptiune mica, dar' laudabila, — remasera inca innapoi in cultur'a comuna. — De nu s'aru putē afla caus'a acestei in alta, cu siguritate se pōte aduce, cā e de a se imputā acelei impregiurari, cā in contr'a mai multoru ordinatiuni salutarie in privintі'a acēst'a, cā in teologia se se primēsca tineri, carii au gatau baremū 6 clase latine, e o plansōre generala, cā in teologia se primēsca de regula asiā tineri, carii numai in scōlele comunale invetiara, abiā scіu ceti si serie, mā cate odata se primescu si calfe de maіestriā; — pana ce esperintі'a arēta, cumca invetiatorii, carii esira din preparandi'a din Aradu, adeseori intrecu in cultura pre preoti, pentru ca se crescura mai cu ingrijire, si pe carier'a invetiatorēsca preste totu mai studiēza. —

Si atunci, — candu inspectorulu scolaru ar' trebui se aiba si superioritate intielesuala si i'aru fi de datorintia, cā nu nu-

mai pe tinerime, ci si pe insii invetiatorii se'i conduca si invetie in chiamareu loru, — nu e in stare cā se coresponda chiamarii sale. — In asiā pusetiune, si intra asiā imprejurari innapoiēza desvelirea naturala si adeverata, ce o pretinde scopulu umanitatii si alu statului, — ce o pretinde spiritulu tempului si fericirea comuna, de si cate odata fara de cunosciintia de sine, dar' de regula din vointia rei pe daun'a poporului romanu, — si cu atata mai tare acum'a, cāndu scōlele populare romane s'au pusu sub juredictiunea diecesana de natiunalitate straina, adeca serba. —

Caci consistoriele g. n. u. din Timisiōra si Versetiu, cā si juredictiuni de directiune suprema scolara, impedeza din scopu reutaciosu si negligescu, nu numai cultivarea limbei romane, ci si a poporului romanu. —

Spre adeverirea acestei imprejurari se-mi fia ertatu a aduce urmatōrele desluciri!

Poporulu romanu preste totu, si de osebi inteligintі'a romana catra capetulu seculului trecut inceptu a scōte din literatur'a romana literelē cirile, ce se lovescu la limbele slavice si a introduce literelē latine corespondiatōre limbei romane. — Dar' in 1850 si 1851 juredictiunile bisericesci g. n. u. de natiunalitatea serba, voindu de a impedeza desvelirea poporului romanu si a literaturii lui, incepura si continuara o lupta lunga in contr'a litereloru latine si cuvinteloru latine si cuvinteloru bune romāne, intru atat'a, in catu ajungendu a fi de lipsa cā la locul celu prēinnaltu se se decida „ōre romānii potu serie

cu litere latine?" in 1852 aceea sentința rațională și maiestăsa s'a datu Mitropolitului din Carlovețiu că și răspunsu, cumca românii au dreptu acele litere se le folosésca, cari corespundu mai bine firei limbii române. —

Și luandu în considerațiune aceea, cumu ca în cestiunea folosirii limbilor naționale, însuși guvernul înaltu a postitu că instanțele se se scria cu litere latine, de ôre ce și alți diregatori, cari vorbescu limb'a româna, pre bine cunoscū literele latine, — mă, mai multe recuisituni sosira dela Comandele militare, cari pretindea, ca cartile de botezu și de mörte scrise cu cirile, se se prenoésca cu litere; luandu inca în considerațiune, cumca prin ordinațiunea din 20 Aprile 1860. N-rulu ²⁵⁵⁹/₁₇₄ a înaltului Ministeriu de cultu și învetiamentu, mai multi bărbați literați ai poporului românū fura oficiosu provocati, că în priviinti'a ortografiei române scrise cu litere din scopulu întroducerii uniformității generale, se se astérna unu proiectu de ortografia; luandu în considerațiune mai de parte, cumca barbatii români pentru implinirea ordinațiunei înalte în 2 Oct. 1860 tienura în Sabiiu o consultare, acolo ortografi'a româna scrisa cu litere o constituia provisorialmente, și proiectulu făcutu în urmarea ordinațiunei citate lu și aretara. și acel'a la locul înaltu si-a castigatu aprobare, — în fine vedindu tôte aceste, e o împregiurare fôrte trista, ca românii pre lenga tôte ordinațiunile inna te suntu împedecati în folosinti'a literelor latine. —

Dar' de alta parte și însuși poporul românū a primitu literele latine. —

Anume, A sotiatiunea romana transilvana, carea pentru cultura și literatur'a poporului romanu s'au constituitu pe lenga licenți'a pre înalta în 4 Noemvrie 1861 în Sibiiu, a primitu ortografi'a cu litere latine, regulata în 2 Oct. 1860, că cea mai cu scopu pentru învetiamentu și cultura științifică. —

Astadi jurnalele romane, cari iesu în imperiu, precum: „Gazet'a Transilvaniei“, „Concordia“, „Amiculu Scôlei“, „Strigoiiu“ se tiparescu numai cu litere latine, — iera „Telegrafulu Românū și Foi'a“, parte cu litere latine că celelalte, — parte cu litere cirile, dar' modificate și civilisate. —

Mai departe opurile tiparite pe campulu literaturii romane iesu de regula numai cu literele latine; dar ce e mai multu, cartile școlastice, cari suntu censurate de guvernū, tiparite în tipografiile de universitate, și aprobate, asiă suntu lucrate, câtu și pana acum'a partea cea mai mare e cu litere latine, — séu numai cu aceste. —

Pana de alta parte, consistoriile greco-cat. de naționalitatea româna, precumu și consistoriulu resaritănu din Sabiiu, în agendele loru oficiöse scriu numai cu litere latine. —

Pe lenga tôte aceste, spre împedecarea limbii și literaturii române, în contr'a vointei și spre necasulu și indignarea poporului românū, consistoriile g. n. u. din Timisiór'a și Versiétiu cătra tôte juredicțiunile politice și cătra subalterni în limb'a româna scriendu, se folosescu de literele cirile vechie. —

Iera de osebi consistoriulu timisiórënu, prin renduela sa din 12 Aprile a. c. Nrulu 358 preștrinsu a opritu învetiătoriloru folosirea literelor latine, și încātu învetiătorulu cu ocașiunea concursului ar' dá instanți'a scrisa cu litere latine, nici nu se primesce în considerațiune, precumu e destulu verificatu acest'a prin decisiunea consistoriului timisiórënu data în 29 Martiu a. c. Nrulu 206. —

Dar' aceste consistorie, lucra nu numai în contr'a literelor latine, ci și în contr'a cuvintelor populare de elementulu românū. —

E unu faptu cunoscutu, ca cu întroducere limbii slavene în bisericile romane g. n. u. și respective în cartile bisericesci la an. 1440 și dupa domirea ei, candu limb'a româna pela an. 1640 — s'a restitatu în drepturile ștrabune a bisericii, cartile bisericesci s'au tradusu pre romania, iera în acele au remasu mai multe cuvinte slavene, parte pentruca traducătorii nu au cunoscutu deplinu limb'a româna, parte pentru ca limb'a româna sub domnirea limbii slavene nu s'a cultivatu, ci a cădiutu. —

Cartile bisericesci g. n. u. romane preste totu suntu tiparite inca din seculu trecut; dar' acele, cari esira în epoc'a mai nouă, se curățira încatva de acele cuvinte slavene, în a carora locu se aleseră cuvinte române, cari vietuescu în gur'a poporului, séu suntu îmbrățiosiate pre campulu literaturii. —

Enumeranduse aceste spre scopulu deslucirii cauzei, se pôte dice, ca ordinațiunile consistoriului timisiórënu cu datulu din Maiu Nrulu 533 și 14 Iuniu a. c. Nrulu 668, prin cari cartile școlastice și bisericesci „Orariu“, și „Psaltirea“ tiparite în Bud'a cu tipariulu universității. cu aprobarea guvernului înaltu, se scôsera din folosinti'a învetiamentului, — pentru ca în locul cuvintelor slavone, se afla camu vreo 15 cuvinte române, — facura împresiunea cea mai rea asupr'a poporului romanu. —

Afara de aceste, de candu scôlele populare romane ajunsera sub consistoriulu timisiórënu și versietianu, că și juredicțiuni școlare, e o plansóre univiersala, că învetiătorii acei'a, cari cu zelu învetia literele latine, și folosescu cuvintele populare romane, de regula suntu persecutati, și întru atata inca, încatu numai pentru acesta suntu stramutati la alte stațiuni, séu și depusi din oficiu, fara că se se fia deschisu concursu, séu dupa întielesulu întimatului graciosu alu Inn Cons. ung. reg. de locoteninția cu datulu din 2 Aug. Nrulu 49,170 scrisorile causale se se fia asternutu pentru cercare și aprobare, precumu d. e. s'a întemplatu cu învetiătorulu din Remețea și învetiătorulu din Padureni. — Dar' o gramada de casuri de aceste s'aru descoperi, déca cum-va caus'a acest'a s'aru învrednici de o cercare mai rigoroasă. —

(Va urmá.)

Sabiiu în 7 Dec. Dupa o depesia telegrafica a lei „Hermannst. Zeitung“ cuventarea Maiestatei Sele Imperatului la închiderea senatului imperialu e următoarea: „Dechiaru cu multiemire, ca acceptarea, ce o am pronunțiatu la deschiderea senatului imperialu, n'a fostu insielata. Pacea remase neturburata, și durarea ei se pôte sperá. Cu putere s'a radicalu confidinti'a în tari'a Austriei; procederea ei pe nóuele cărări ale desvôltării pacifice îi assecurá respectulu națiuniloru, re'nviá de nou simpatihiele națiuniloru împrietinite. Mare și grea au fostu problem'a senatului imperialu; elu se apucá cu ser ositate și întieptiune de resolvirea ei; unu siru de legi momentöse se nfiintiară în modu constituționalu; deosebita îngrijire cerá regularea economiei statului. La acoperirea speselor fu principiu, ca Austri'a, ce lipsescé, trebuie sa pînésca prin puterea sea propria: de unde necesitatea de a înmulți sarcinele publice. Imi pare reu, sum plinu inșă de mangaiós'a convicțiune, ca împucându-se acusi prin distribuie egala, se voru portá cu patriotismulu probatu. Legea pentru control'a datorieloru statului assecura reprezentantiloru influinti'a cuvenita asupr'a controlării datoriei statului. Prin legea de banca s'a castigatu fundamentulu unei inoiei, ce reguléza referinti'a banței cătra statu. Observatiuni îmbucurátore ve petrecu în patria-ve; acolo veti fi midilocitorii principieloru, pe care se baséza legile constituționale date de mine, de care cá și pâna acumă, voiu tiné cu tari'a. Eu sum resolutu cu soliditate, de a pastrá unitatea imperiului și lucrulu începutu alu constituțiunei a-lu duce la deplinire. Ve dimitu cu grati'a Mea imperatesca și me voiu bucurá. a ve revedé la anulu împregiurulu meu, pentru de a continuá activitatea-ve constituțională.“ —

Cuventarea fu ntrerupta de dese applausuri. Toti cancelarii de curte au fostu de față. —

Sabiiu în 7 Dec. La congressulu naționalu românū, ce-lu cerura Escellentiele Sale, Archiereii nostri din Trann'a pentru publicarea P. N. resoluțiunii din 18 Oct. a. c., se propieptéza, precum audimū, din partea Preasantiti-Acelor'a a fi chiamati:

1) Vicepresiedintele R. Guvernu, 2) consiliarii transilvani de curte, de guvernū, de instrucțiune și de finanție, apoi secretarii de naționalitate româna, 3) comitii supremi, capitani districtuali și administratorii comitatensi, 4) protonotarii, asesorii Tablei Regesci și asesorii Tribunalului criminalu alu țierei; 5) jidii regesci și scaunali; 6) directorii ambelor gimnasii romanesce din Blasiu și Brasiovu, 7) 40 preoti, 20 din elerulu gr. orientalu, 20 din celu gr. cat. 8) 60 onoratori, 30 de partea gr.-orientala, 30 de cea gr. cat. — Têmpulu adunării se propune a fi jumetatea d'antâiu a lui Fevruariu 1863. —

Ven. nostru Ordinariatu Eppescu, precum întielegemū, si-a căci-gatu unu nouu titlu la multiemita pentru instrucțiunea publica, oferindu on. corpu professoralu alu gimnasiului nostru din Brasiovu, tiparirea în daru a ori ce carte școlara, ce o aru dá

la lumina unulu din membrii acelu corp, precumu si a programei gimnasiului pentru toldeun'a, incependu cu anulu scol. 186²/₃.

Sibiu in 7 Dec. Din mai multe pârti a le patriei nôstre, si anume ale Diecesei nôstre orientale ne vinu corespondintie despre solenn'a serbare a dñei de 30 Noemvre, onomasticeii Esc. Sele, P. Eppu. Andreiu Baronu de Siagun'a. Ne pare reu, ca angustimea foi nôstre nu ne concede a comunicá tôte acele corespondintie in estensiunea lor, ca nu putem reproduce scirea despre serbatorésc'a ei petrecere in Brasiovu, despre extraordinara ei venerare in Resinari, Slimnicu, Porcesci s. a. s. a.; atât'a in sa scótemu cu placere din tôte acele impartasiri, ca dñu'a pomenita, de si nu e semnata cu litere rosii in Calendaru, dar e scrisa cu litere nesterse in inim'a poporului nostru românu, care se intrecea cu invetiatorii, tinerimea scolara si preotii, intru manifestarea simtiemintelor sele de bucuria si de multiemita câtra Archipastorul seu.

Sabiu in 8 Dec. D. Nicolau Barbu, Conceptistu la Gubernulu tierii, sau denumitu prin Cancelari'a aulico-transilvana de Secretariu la Gubernu.

Sabiu in 8 Dec. Domnisiór'a Constanti'a Dunc'a, membra a mai multoru societâti literare si sciintifice din Paris, petrece din Miercurea trecuta in midiloculu nostru. Curendu dupa venire-i o bineventara d. Vaviciu, cons. de instructiune, p. Protosinchelu Popea si alti Romani de aici. Audîmu, ca stimabila literata va mai r-mané câte-va dile la noi, cu atât'a mai vertosu, căci se afla într'unu ramu de alu famili-i sele, in cas'a d. cons. de guvern P. Dunc'a. Mai multu in numărulu urmatoru.

Sighisióra in 1 Dec.

Va crede cineva, ca de vreme ce despre Sighisióra si tinutulu ei nu se citește mai nimicu prin dñuarele nôstre romane, referintiele nôstre fatia cu concetationii sasi aru fi pacinice si amicabile; dorere in sa, ca mai multe crime de omoru din partea Sasiloru asupr'a Româniloru ne silescu la credintia contraria. Unu astfelu de casu tristu avemu d'a impartasi cá infricosiata ilustratiune a celorl dñe. Carolu Herman, padurarulu supremu d'aici, puscã in 8 Decemvre c. n. in padure pre Dimitriu Ciceiu Mant'a, omu de 70 de ani.

Caus'a se vede a fi fostu 2 bucati de lemne de popu, care le incarcase Romanulu preste stanjinii sei legiuiti si pentru care padurarulu ilu si zelogise, dar apoi in urm'a schimbârei catorva cuvinte 'lu impuscã, de cadid mortu. Nu voimu nici decatu a escusã ori a aperã prevaricarea de paduri, ce se intêmpla astadi in tôte partile tierii nostre; voimu numai a ne tangui asupr'a astorufeliu de brutalitati ale „cultiloru“ nostri vecini si a întrebã: ca unde vomu ajunge, de vomu merge totu asiã?! Criminalulu padurarulu, rudenia a domn. Gull, jud. lui cetatii, care dñe, „ca nu pôte crede, ca Herman sa fia facutu fap'la aceea cu voi'a,“ astadi umbra fluierandu liberu, si cu pusc'a pe umeru, cá si mainainte. Acest'a este alu treilea omoru, seversiu din partea Sasiloru din Sighisióra asupr'a Romaniloru de la la anulu 1850 încóce.

C.

Banatu. Domnisiór'a Constanti'a Dunc'a in Lugosiu.

In 12 Decembre n. dupa amediu ajunse la Lugosiu Domnisiór'a Dunc'a, dimpreuna cu mum'a sa Sofi'a, venindu dela Paris prin Pest'a. — Ill. Sa Dlu Teodoru Serbu, administratorulu Carasiului, audîndu de venire, delocu le facã visita, si le rugã cá se primésea incortelare la dersiulu. — Dupa acést'a Romanii, carii intielesera de sosirea acestoru femeii romane, li facura visit'a de binevenire. — Si sér'a le onorara cu o serenada.

In 13. Dec. aceste femeii brave cercetara scólele romane, si pe damele asociatiunei din Lugosiu pentru ajutorirea tineriloru romani, — iera in 14. se primira visitele damelor romane lugosiene. — Totu in acést'a dñua Sp. D. Basilu Stoiãnu jude primariu dedã soarea câtu de splendida in onórea acestei óspete mari. In diori de diminétia spre 15 i se facã musica de nôpte. — In 15 la amediu plecara catra Sibiu, petrecute de tinerimea romana.

Romanii si romanele din Lugosiu se simtira pré fericiti ca avura onóre a cunoște in persóna pe Domnisiór'a Dunc'a. — Fericitamu tóta Romani'a, si deosebi Tier'a romanesca cá are

asia fiintie gratiose, si pline de spiritu, de modestia si educatiune nobila si innalta, si candu salutamu prin acést'a pe romanii de peste Carpati, totu deodata i rugamu, cá se spjñéseca tendintiele si scopulu Domnisiórei Dunc'a pentru educatiunea genului frumosu.

Dr. At. M. M.

Domnisiórei

Constanti'a Dunc'a.

Motto. „Ddieu te-a facutu dupa aseinenarea sa!“

Cá stéu'a cea aurea, ce 'n diori de dñi 'n recóre,
Candu nôptea se resfira, — straluce susu pe ceru,
Si ea prefaima diu'a cu-a sórelui splendóre;
Lumin'a via, dulce, de carea nuorii peru.

Asia esti tu Romana! in ast' epoca mare,
Candu dulcea natiune demustra unu progresu,
Si-o mengaia speranti'a de-o granda renviare,
Romanii se mai fia, cá-odata nume-alesu.

Romanii cá-o planeta in cestu cuprinsu alu lumii
Facura calea scrisa de santulu creatoriu,
Acumu acést' planeta-o prefaima astronomii,
Cá iera se rentórece in nimbu-i lucitoriu.

In nimbu-i lucitoriu! purtandu trabanti cu sine,
Ce-i léga cu taria, natur'a strinsu de ea;
Si nu-i minune dara, de si-astadi diei si dñe,
Cá in vechimea - apusa, in tressii s'ar vedé.

Fusese dór' Minerv'a de alta lume, fiintia?
Si cine nu ar crede, cá geniu-i amurtitu,
A renviatu in tine? de-a dá lumii credintia,
Cá spirtulu de dieime nu pôte fi sterpitu!

Ah! las' acã Olimpulu, si vino 'n nôstr'a tiéra,
S'aprindi vestale focuri, si temple se rediei, —
Cá. Romulii natiunii, se nu mai suga féra,
Ci pepturi de Corneliu, cá astei, fiii mici!

Virtuti de ambe secursi; fetiori cu ero'cia
Caractru si Constanti'a, la ori ce-i majestosu;
Si suflete nobile de fete cu taria, —
Su-a tierii si natiunii juvaeru pretiosu.

Suntu radiele splendide-a planetei natiunale,
Si nimbu-i lucitoriu; ier' Tú cá si o stea,
De-i dá unu focu la radie, in marea Ta chiamare,
L' apusu, - cá Vespr'a 'n séra, mai mandra t-ei vedé!
Logosiu ¹³/₁ Decembre 1862.

Marienescu.

Vienn'a. Inchiderea senatului imperialu, dupacumu ne spunu foile vieneze, va urmã joi in 6|18 Dec. In aceeași dñi la 11 óre se va face rogatiune de multiamita in biseric'a s. Stefanu, la carea voru luã parte toti dd. Archiduci, membrii ambelor case, deputalii presintai dietei Austriei de josu, magistratulu cetãtii, reprezentantii universitatii s. a. Militi'a va formã spaliru prin midiloculu bisericeii, si 'n piati'a lui Stefanu voru fi locate dóua batallióne de pedestrime in parada. La 12¹/₂ óre mergu membri ambelor case in curte, si Mai. Sea Imperatulu ii va priimi in sal'a cavaleresca, va citi de pe tronu cuventulu si va incheiã sesiunea. Decurgendu acestu actu solennelu, la care va asistã tóta suit'a Imperatului, precum si Mai. Sea Imperatés'a cu tôte Archiducesele, voru bubui de pe bastiini tunurile, ear bandele militiei asiediate la monumentulu Archiducelui Carolu (lânga cetatea curtii) voru cantã imnulu poporalu.

Printiulu si printiés'a de coróna din Prussi'a (fiic'a Reginei Victoriei din Engliter'a), se afla din 3 Dec. in Vienn'a. La curtea drumului feratu de miadiadi fura intempinati inaltii óspeti de câtra Mai. Sea Imperatulu, care portã uniform'a regimentului seu prussianescu. Curendu dupa ajungerea lor la otelulu ambasadei prussiane fura cercetati de Mai. Sele Imperatulu si Imperatés'a.

Principatele romane unite.

„Românulu“ din 1 Dec. aduce faim'a, ca renumit'a monastire Neamtulu din Moldavi'a aru fi arsu de totu. Aseptãmu cu incordare impartasiri mai cu deameruntulu despre acést'a mare nenorocire, ce o va simti in mai multe privatie Romani'a intréga — Acelasi numeru aduce unu articulu lungu despre starea invetiamentului de-la d. I. Stratu, profesoru de economi'a poitica in facultatea de dreptu din Iasi, - unu articulu, din care se vede in modu intristatoru decadint'a causei scolare de

dincolo și de dincóce de Milcovu. D. Papiu Ilarianu, membru alu comisiunii pentru essaminarea candidatilor de professurê la facultatea de dreptu din București, a dimisiunatu. Motivele, ce le aduce înainte meritatul barbatu, arunca o lumina atât de palida asupr'a stărei instrucțiunii publice, încâtu ne mai place a le retacé, decâtu a le reproduce și'n acésta fóia.— Preste totu cu 'nvetiamentulu, cu scólele sta fórté reu; și déca nu se va topi ghiati'a nepasarei și neactivitatii de astadi, pre Români de dincolo îi astépta ne mai audît'a sórte, a 'nvetiá in scólele strainiloru din tiér'a lorú, care se 'mmultiescu și se completéza din di in di.

Despre multu pomenitul transportu de arme se scrie, ca au fostu cam de 600 care, din care 300 au fostu incarcate cu câte 2 lădi depusci, fia carelada cu câte 25 bucăti; asiadara cu 15,000 fusci; celelalte care duceau câte 3 lădi cu munițiune. montura s. a. Se dice, ca 'n Ianuaru și Februaru au sa mai vina 2 transporturi asemenea de mari, déca nu și mai mari.

Greci'a. Pecându Grecii candidéza pentru tronulu vacantu cu tóte poterile nu numai in Greci'a, ci și prin tierile straine, pe unde se afla respanditi cá comercianti, studinti etc., pe atunci cele tri poterimari protrectice (Engliter'a, Franci'a și Russi'a), s'au unitu la pareri de a recunósee validitatea protocolului din 1830, in urm'a carui a printiloru din cele trei dinastii nu le e iertatu, a ocupá tronulu grecescu. Precumu se vede din diuarele franceze și englese, curtile de Paris și Londr'a se 'nvoiescu a recomandá pre regele Ferdinandu de Portugali'a, și jurnalistic'a englesa și francesca descrie pre acestu barbatu cu colorile cele mai magulitóre. Numai Russi'a se pare a nu fi aplecata spre acésta candidatura, celu pucinu va pretinde, cá fiindu candidatulu de religiunea rom. cat., sa tréca la biseric'a grecésca. Se crede, ca acésta pretensiune o voru face și Grecii.— Dupa unu telegramu alului „Botschafter“ din 13, Dec. Regele Ferdinandu de Portugali'a s'a multiemitu înainte de radicarea pe tronulu grecescu.

Engliter'a. Celu mai importantu evenimentu politicu e de asta data acel'a, ca Engliter'a e resoluta, a cede (lasá) Greciei insulele ionice. Cu ce conditiuni, nu se spune; dar' de-la spiritulu speculativu alu Englesiloru se póte asteptá, ca o voru face numai pe lângá cunoscutulu lorú: Ada — și ná! Se crede, ca pretiulu, ce-lu voru cere pentru acésta cessione, va fi protectiunea englesésca asupr'a insuleloru ionice, și póte și a Greciei intregi. Venitoriulu va aretá.

Russi'a. In privinti'a generositatii faça cu tronulu grecescu n'aru vrea Russi'a sa remána mai pe josu de cátu Engliter'a.

De acee díce „jurnalulu de S. Petropole“: Repetimu, ca Russi'a s'a pusu mai antáiu pe terenulu tractatelorú și alu protocolului din anulu 1830. Din partea ei nu s'a recomandatu nici unu candidat, nici prin cea mai mica insinuare. Cându prochiamá opiniunea publica óre care nume, Russi'a dechiará positivu, ca n'a proieptatu nici unu candidat. Russi'a e ocupata cu resaritul pentru interesele și simpatihiele se; ea doresce acolo pacea basata pe impacarea intereselorú și patimelorú. Pentru presentu cá midilocu alu echilibrului recománda consimtiementulu influintiiloru europenesci.

Bibliografia.

Se afla sub tipariu in tipografi'a dieceseana

Sunete și resunete.

Cercári poetice
de

Zacharia Boiu.

Autorulu scrisese in a. 1860. cátra Esc. Sea, Eppulu Si agun'a urmatórele:

Escellenti'a Ta!

Préluminate și Preasantite Dómne Episcópe!

Dreptu modestu daru de anulu nou am cutezutu a asterne Escelentiei Tale manuscrisulu alaturatu. Elu cuprinde unu estrasu din incercarile mele poetice de cáti-va ani incóce. A trecutu și a dóu'a serbatóre a nascerei Mantuitoriului, decându Esc. Ta ai prochiámatu pre credintiosii eparchiotti la conferire de buna voia spre radicarea unei catedrale in Sabiiu. Têmpurile au fostu grele, necasurile multe; cu tóte acestea co-

lect'a a 'naintatu intr'atát'a; încâtu dovedescé, ea glasulu ar-chierescu n'a resunatu in pustia. De multu am doritu și eu cá fiu alu bisericeii resaritene din Transilvani'a, sa aducu fierululu meu la acea marétiá intreprindere, dar têmpulu inca nu-mi dedea potinti'a; acum credu, ca a venitu momentulu, și asiá Te rogu pre Esc. Ta cu profunda plecatiune, cá in locu de contingentu din parte-mi la colect'a pentru catedrala sa Te'nduri a priimi acésta mica colectiune de versuri, — unuculu daru, ce-lu amu, — care tiparindu-se sa se venda numai și numai in folosulu acelei sánte beserici.

Alu Escelentiei Tale s. c. l.

Lipsi'a in 1 Ianuaru 1860.

Eata genes'a acestei carticele. Darulu se priimi, dar tiparirea nu se potú incepe pâna acum.

La acésta colectiune de cercári poetice nepretensive, carea intr'o luna de dile va esí de sub tésca, va cuprinde 6—7 cóle tiparite și se va tipari cu litere romane, se deschide prin acést'a

abonamentu cu 50 xr. v. a.,

Abonementulu se face la

Sabiiu in 1 Dec. 1862.

Editur'a tipografiei diecesane.

62—2

Конкърсѣ

Devenindѣ стаѣивеа дѣвѣторѣскѣ а шкóлеі попорале греко-ресѣритене din Пианвлъ ромѣпескѣ вакантѣ, съ deкиде пентрѣ окънареа еіі Конкърсѣ пѣлѣ ла 20 Дечемвре а. к.

Дориторіі де а се аплика дѣ ачестѣ постѣ, — кѣ каре е-сте дѣпрезнатѣ леаѣ аналѣ де 105 ф. в. а., кварталѣ ші 3^о лемне, — сѣптѣ поѣтиці аші аштерне петіціивеле сале пѣлѣ ла сѣсѣ профіцтѣлѣ термінѣ, провъзѣте

1. Кѣ Аттестатѣ, кѣ аѣ абсолватѣ Цимпаеівлѣ мікѣ ші кѣрѣсѣлѣ педагогикѣ дѣ Інститѣтѣлѣ Діечесанѣ.

2. Аттестатѣ деспре пѣртареа мораль ші кѣпóштереа рѣндѣелдорѣ вісерічешті-, свѣнсепнатеі инспекціиві школаре.

С е в е ш ѣ дѣ 30 Новем. 1862.

Инспекціивеа Сколарѣ діетр. греко-ресѣритѣлѣ.

I. Т и в е і ѣ, Протопопѣ.

№. 61—2

Едиктѣ.

Сѣлтана Стоіковічі пѣскѣтѣ дѣ Бѣнатѣ дін Вершепѣ, дѣнапте кѣ 4 ані ка о некредінчоасѣ маѣ пѣрѣсітѣ пе леѣвѣтѣлѣ сѣѣ вѣрватѣ, пре Іосіѣѣ Бѣрсанѣ пѣскѣтѣ дѣ Іліа ші кѣпѣнатѣ дѣ Добра, а кѣрѣа локѣлѣ петречеріі пѣ сѣ шіе.— Деѣі ѣрзіндѣсе процесѣ де десѣрѣпаніе де вѣрватѣлѣ еі маі сѣсѣ амінтітѣ дѣ контрѣі, се провоакѣ; — ка дела датѣлѣ маі жосѣ дѣсепнатѣ дѣ термінѣ де знѣ ашѣ ші о зі сѣсе пресептезе дѣнаптеа респектѣвѣлѣ Скапѣ Протопресѣвѣтерал, кѣчѣ ла дін контрѣ ші дѣ нефіінца еі де фаѣѣ сѣ ворѣ хотѣрѣ челе прескрісе де С. Канóне але весерічеі нóстрѣ греко-ресѣритене дрѣпткрѣдінчоасе.

Добра 28 Ноемвре 1862.

Скапѣлѣ Протопресѣвѣтерал гр.-рес. алѣ Трактѣлѣ Добраі. Нікола ѣ де Краінік, Протопресѣвѣтерѣ.

№. 60—3

Инсцинтиаре.

SAVU LOBONTIU,

fostu arendatoru de mai multi ani alu „curtii Mediasului“ in Sabiiu, are onóre a aduce la cunoscentia publica, ca mutându-se acum in casele sale proprii (strad'a macelariloru Nr. 18), va continuá priimirea de óspeti in case bune de pasagiri (dar fára cai și trasuri), și se recománda on. publicu calatoru spre cercetare binevoitóre pe lângá assecurarea de bu'ate și beuturi bune, servitiu promptu și pretiuri moderate. —

Corespondintia.

Dlui Z. P. in Rodn'a. Espeduirea s'a facutu regulatu; pentru irregularitatile posteii nu potemu fi respundiatori. —